ՆՈՒՄԵՐՈ 1725 — 1883 ՄԱՅԻՍ 14՝ ՇԱԲԱԹ — ԱԼԹԵՆՃԸ ՍԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ՏԻՊԱԳՐԱՐԸ

Մէջիտիէ 20 պրուչտան

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻՉԻՆ

Կիր սէնէլիք . . . . . 180 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՆ

Բոլոր իւր իրական օրունակագլար իչին

Կիր սէնէլիք . . . . . 220 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

30 ԲԱՐԱ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԷՄ

ՄԷՎԱՏՍԸ ԲՈԼԻԹԻԿԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՒ ՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՊԱԳՐԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչին

1 վէ 2 վէ Շինճի սահիֆէյէ . . 8 ղրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 2 »
ԻՄԹԱՒ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ու�մուրը սարրաֆիյէյէ պիտ իլանաթ.
2 վէ Շիւնճիւ սահիֆէյէրէ . . 6 ղրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Զիյատէ միւտատէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։
Մէվատսը նաֆիսյա տայիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

30 ԲԱՐԻ

Իսարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մութասասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 խանէտէ տիր։ — Կազէթանըն ուսմուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ պիտ քեաֆիֆէյէ մէվատտ հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիսի, քեաֆիֆէյի մէքեաթիպպին տարի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԿԻՒՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Տիւնքի Է.-Բրէ.-տէ աթիտէքի գրրա օգունմուշ տըր.

«Էգրումտա ախիրէն վուգուա կէլէն գարըշըգլըգլարա տարիր օլան չայիալար հէնուզ տէվերան իթմէքտէ իսէ տէ, պու չայիալար զայրը մուայլէն պիր թարզտա պուլունտրգլարը կիսի, պազը քիմսէլերին եարալանմըշ օլտրգլարը տա միւշէվվէշ պիր սուրէթտէ սեգյլենմէքտէ տիր։ Էկէր օ գատար միւպալէղա իլէ սեգյլենէն գարըշըգլարը պունտան իպարէթ իսէ, իշ բէք օ գատար աղըր պիր շէյ օլմամալը տըր։»

Քէզալիք մէգքիւր կազէթա չու ֆիգրայը տախի նէյր իթմիշ տիր։

«Վանտա պիր գօմիթէ մէյտանա չըգարըլարընա տաիր տիկէր պիր հիքայէ տախի սեգյլենմէքտէ օլուպ, պու գօմիթէ չայանը թայիպ պիր մագսէտ մէպնի թէչէքքիւ իթմիշ, վէ հուտուտըն էօթէսինտէ տիկէր գօմիթէյէրէ մէրպութիյէթի վար ըմշ։ Ռիվայէթէ կէօրէ, մէգքիւր գօմիթէնին մէյտանա չըգմասը իւզէրինէ հիւքիւմէթ 300 քիչի գատար էշխաս թէվգիֆ իթմիշ իմիշ։»

—

Իզմիրտէն ալընան խուսուսի մաիւմաթա նազարէն, հիւքիւմէթը մահալլիյէ էշգըյա թարֆընտան տաղա այրրըլան քէսանը ագրապա վէ թէսալլուգաթը-նը ճէլպ իտէրէք, պունլար իլէ իսթիչարէ էյլէմիշ տիր։

Մուամիլէյհիմ՝ լայզմ կէլէն թախիս ագէսինի իթա իլէ էսիրլերի գուրթարմագ իւզրէ քէնտիլերինին էյգըյա իլէ պայլարգլարը միւզաքերէնին նէթիճէսինէ գատար հիւքիւմէթին Զէյպէքլեր ալէյհինէ ճէպը ու չիտտէթ կէօսթէրմէսէսի մինանպիպ օլաճաղընը արզ ու պէյան իթտիքլերինտէն, հիւքիւմէթը մահալլիյէ մուամիլէյհիմին պու իֆհատելերինի թահրը նազարը էհէմմիյէթէ այտը տըր։

Շեհրը մէգքիւրտէն խուսուսի օլարագ աթիտէքի թէլէկրաֆ տախի քէշիտ օլունմուշ տըր.

Իզմիր 12/24 մայիս

«Ասայիշ պէրքէմալ տըր։ Ալի բաչա Տէրսաատէթ միւթէվէճճիհէն վարօրա բարիպ օլտու։ Հայտուտարի՝ էսիր իթտիքլերի քեսանտան պաղրլարընը սալվէրտիրլեր։ լաքին են զէնկինլերինի Թէվրէճի էտիւպ, անլէր իչին Թախլիս ագէսի օլարագ պէօեւիք պիր մէպլաղ թայէպ իտեօրլար։ զաթէն քիւրլիյէթի պիր մէպլաղ իրսալ օլունմուշ տըր։ Հիլմի բաչա հայտուտարը մունթասար սուրէթտէ թաագիպ իչիւն պիր գուվվէթ քիւլլիյէ թէրթիպլիլէ մէշղուլ տըր։»

—

Մարիւրին պէյանընա կէօրէ, վիլայաթըն իտարէճէ թագսիմաթընը թաատիլ մէմուր օլան գօմիսիոնրն տահա բէք չօգ զէման իճթիմար լազմ կէլէճէք տիր։ Չիւնքի գօմիսիոնը մէգքիւր հէր հալտէ վազիֆէսինի իքի իւչ այտան էվվէլ իքմալ իտէմիյէճէք իմիշ։ Գօմիսիոնը մէգքիւր զանն օլունտրզը վէճհ իլէ պիր աղը իչ այթրնտա պուլունույօր։ զիրա վիլայաթա վէ տահրէլերէ-վերիլէճէք վիսաթ վէ ճէսամէթը ճէտիտէյի թէտգիգ վէ միւպահասա իտէճէք։ վէ պունլարը հէր նօգթաճա էհէմմիյէթէրինի անլայաճագ։ վէ մէմուրլարը մահալլիյէ իլէ իսթիչարէ իլէ պէրապէր, էհալիսին էմէլ վէ արզուսընը տախի նազարը իթինայա ալաճագ տըր։

—

Զարշէնպիհ կիւնիւ Մապէյնը Հիւմայունտա ինիգատ իտէն մէճլիսի իլէմատ թարապլուս իչիւն պիր թագմ միհիմմ թահրիրաթլարընը գալէմէ ալընմըշ օլտուղու Է.-Բրէ. եարըյօր։

—

Ֆրանսանըն Պահրը Սէֆիտ տօնանմասընա մէնսուպ սէֆարին պու սըրատա Պէյրութտա վէ Սուրիա սէվահիլինին տիկէր լիմանլարընտա պուլունմագտա իմիշլէր։

—

Պէրլին ահտնամէսի ահքեատինճա թունա գալէլերի՝ ահտնամէի մէգքիւրընն ագտընտան պիր սէնէ սոնրայա գատար եըզըլաճագ իլէն, օնտան պէրու պէշ սէնէ միւրուր իթմիշ իսէ տէ հէնուզ գայսի մէգքիւրէնին հէտմինէ թէչէպպիւս օլունմամըշ օլտուղունտան, Պապը Ալի՝ պու տէֆա պիր քերրէ տահա տիվէլը էճնէպկիյէ նէկտինտէ մուգիմ սիւֆէրաի Օսմանիյէյէ պիր թահրիրաթը ուսմամիյէ իրսալ իտէրէք, ահտնամէի մէգքիւրընը պու պապատէքի ահքեատը Պուլկարիսթան թարաֆընտան հէնուզ իճրա օլունմամասը իւզէրինէ նադրը տիգգաթլարընը ճէլպ իթմիշ վէ պունու էմարէթը միւշրէյէհայէ յէճրա իթտիրմէքիչին հիւքիւմէթը Սէնկիյէնին տէվլէթլերտէն մուավէնէթ թալէպ իթմէյէ հագգը օլտրզընը իսթար էյլէմիշ տիր։

—

Զարշէնպիհ կիւնքի մէճլիսը միւքէա՝ եանընզ Ալման կէօմիւք թարիֆաարընն թաատիլի իւզէրինէ իճրաի միւզաքերէ իթմիշ տիր։

Ալէմանիա սէֆարէթի՝ Ալեման էմթաասընն գըյմէթը մուխամմէնէսինտէն եիւզտէ 8 կէօմիւք ալընմասընա տաիր Պապը Ալինին վէրտիկի էմր ալեյհինտէ չիֆահէն վէ ֆագաթ սուրէթը գաթիյէտէ բրօթէսթօ իթմիշ, վէ էվվէլճէ պիր թէսվիյէ վէ թարաֆէյի պիր մուվֆագաթ վուգը պուլմագսըզը պէյլէ պիր թէտպիրին իճրա օլունմայաճաղընը պէյան էյլէմիշիր։

Մէճլիսը միւքէա՝ Ալէմանիա իլէ օյան թիճարէթ ահտնամէսինին հէնուզ մէրի իւլ իճրա օլտրզընը վէ պունուն ինգրզասընը իչար իտէճէք միւտտէթին հէնուզ ուղագ պուլունտրզընը, վէ Պապը Ալինին թարիֆաի մէգքիւրէ հագգընտա եալընզ պիր թատիլ թալէպ իթմէյէ հագգը օլտրզընը նաղարը տիգգաթա ալարագ, Ալէմանիա սէֆարէթինին նոգթաի նազարընը (եանի իթիրազընը) գապուլ իթմիշ վէ թարիֆանրն թատիլինէ գատար էսքի թարիֆա մուճիպլինճէ բուսուսլալընմասընա գարար վերմիշ վէ պու պապատ բէնճէչենպիհ կիւնիւ Ալեմանիա սէֆարէթինէ պիր նօթա իրսալ օլունմըշ տըր։

Բուսիա սէֆարէթի տախի բէնճէչենպիհ կիւնիւ կէօմիւք թարիֆալարը հագգընտա Պապը Ալիյէ տիկէր պիր բրօթէսթօնամէ իրսալ իթմիշ օլտուղունտան, իչպու բրօթէսթօնամէ տէ տիկէր սէֆարէթէրինքի իլէ պէրապէր եարընքի բազար կիւնիւ վուգու պուլաճագ մէճլիսը վիւքէլատա թահրը միւզաքերէ յէ ալընճաճագ տըր։

—

Տույունը զայրը մունթազամէ մատտէսինին թէսվիյէսի զրմինտա հիւքիւմէթը Սէնկիյէ իլէ Պանգը Օսմանի պէյնինտէ իճրասընա միւպատէրէթ օլունան միւզաքերէթ պիր նէթիճէի հասէնէյէ միանճէրը օյմագ իւզրէ կէօրիւնիյօր։

Պապը Ալի նամընա իճրաի միւզաքերէթ իթմէքտէ օյան Մալկէյ միւսթեշարը վէթէնտօրֆ պէյ հազրէթլերի՝ խազինէ թարաֆընտան եիւզտէ 5 ֆարիզ վէ եիւզտէ 1 բէսիւմալ իլէ թահվիլաթ նէշրինի թէքլիֆ իթմիշ տիր։ Պանգը Օսմանինին մաթլուպաթը 5,000,000 լիրա օլուպ, նէտ Ֆրէյ Բէլենին պէյանընա կէօրէ, պանգը մէգքիւր միւտիրյէթի՝ խազինէի ճէլիլէ թարֆընտան թէտավիւլէ չրգարըլաճագ թահվիլաթը գըյմէթը հագիգէյէսկյէ (օ բէր) գապուլէ միհէյյա պուլունաճագ վէ պունտան պաչգա չարթ պէյան իթմէյէճէք տիր։

Կազէթաի մէգքիւր տէյօր քի, իչմէ պէօյլէճէ տէվլէթը Օսմանկի՝ Պանգա իլէ օյան գօնթրաթը ահքեատինճա, իքի միլիօնտան իւչ միլիօն լիրայա գատար եէնիտէն պիր իսթիգրազ ագտ իտէպկիյէճէք տիր։ Պու իսթիգրազ՝ եէնի սէնէի մալիյէ մէսարիֆաթընը գարամայա պէօեւիք պիր մէտար օլաճագ տըր։ գկրա աշար վէ ադամ վէ սաիրէ վարիտաթընտան հուսուլէ կէլէճէք են պէօյլիք հասըլաթ՝ սէնէի մէգքիւրէ եարըսընտան սոնրա խազինէէ կիրէպիլէճէք տիր։ Կէչէն հաֆթա վուգու պուլան միւզաքերաթ սըրասընտա սուրէթը մախսուսէտ գարարլաչտըրըլտրզը վէճհէլ, զիբ օյունան 2-3 միլիոն լիրալըգ գրէտիթօ՝ 5 միլիոնլիգ թահվիլաթը Պանգը Օսմանկի թէսիմինի միւթեագըպէն թէսվիյէ (լիքիտէ) օլունաճագ տըր։

—

Ճէպկիը Լիպնան մութասարրըֆը ճէտիտի վասա բաչա հազրէթլերինին վէզարէթ մէնշուրը ալեսի բազար երթէսի կիւնիւ Պէյօղլունտա քէնտի խանէսինտէ գրաաթ իտիլէճէք օլտուղու կիպի, մէմուաթա կէօրէ հարէմի էվէլյիճէ քէսպը սըհհէթ ու աֆիյէթ իթտիկինտէն, էօնիւմիզտէքի բէնչէնպիհ կիւնիւ բաչի միշարիլէյհ հազրէթլերի զէվճէսի իլէ պէրապէր՝ ճէպկիը Լիպնանա ազիմէթ իտէճէք տիր։

—

Պէրլինտէն իչար օլընտրզընա կէօրէ, թիւրքիատա Բէյի իմթիյազընին սէրմայէտարանը միյանընտա պուլունան Ս. Պէյլիբօտէր պանգասընին հէյէթը իտարէսի ազասընտան Մ. Շուապա՝ ալաֆր. մայիսին 17ինճի կիւնիւ Բարիզ միւթէվէճճիհէն Պէրլինտէն հարէքէթ էյլէմիշտիր։ Մուամիլէյհ՝ Պանգը Օսմանի վէ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսի թարաֆլարընտան վէքիլ պուլունան Մ. Տըվօ վէ Մ. Լանկ իլէ Բարիզտէ պուլուշաճագ տըր։

Իչպու զէվաթ՝ Բէյժիյէ տախիլ օյան տիկէր սէրմայէտարան իլէ պիր գօնֆերանս ագտ իտէճէքլեր տիր։ Մէգքիւր գօնֆերանս՝ մէմալիքը Օսմանկի թիւթիւնլերինին միւշթերէք Բէյժիսի Շիրքէթի նէ էսաս իւզէրինէ թէէսիս օլունաճագ իսէ օ էսասը սուրէթը գաթիյէտէ թային իտէճէք, վէ եագը վագթտա պու գումբանիանին թէչքիլյէ թահվիլաթը մէյտանը թէտավիւլէ չրգարըլայիլիպ չրգարըլամայաճաղընա տաէր պիր գարար վերէճէք տիր։

Վիէննատան Դրէտի Անդթատ պանգասընին տիրէքթօրը Մ. Շըվալիէ ֆօն Ուայա՝ պանգը մէգքիւր թարաֆընտան վէքեաէթէն մէգքիւր գօնֆերանստա հաղը պուլունաճագ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս էս-Թէ-Էնէ-Բրօ-ֆընտան հաղրատընը Բէրլէնէ օյունան Շիեէր-ֆլար ղրբ.

Բարիզ 24 մայիս

Մատակասգարտան ալընան խաբերլերէ կէօրէ, Ֆրանսըզ ամիրալը Բիէր՝ ահտնամէլերէ մուղտիր օլարագ Հօվալըլար թարաֆընտան Սագալավ արագիսի իւզերինտէ եարըմըշ օյան մէվգիլերի զապթ իթմիշ, վէ թանարիվ միւմթէտ օյան վատինին աղզընտա պուլունան Մայունկա կէօմրիւյունու իչղալ էյլէմիշ տիր։

Մօսգուա 24 մայիս

Թաճ թագընմա չէնլիքլերի քէմալը սիւքիւնէթլէ տէվամ իտիյօր։

Լօնտրա 24 մայիս

Ինկիլիզ կէմի սահիպլերի՝ պու կիւն ագտ իթտիքլերի պիր իճթիմատա, Սիւվէյշ պէրզէխի (պարանոց) իչինտէն պիր իքինճի գանայ տահա քիչատը իչիւն պիր չիրքէթ թէէսիսինէ, վէ մէսարիֆը իպթիտայէյի գաբամագ իչիւն 2000 ինկիլիզ լիրալըգ պիր Դպրաղ իմզալամայա գարար վերմիշլէր տիր։

Բօմա 25 մայիս

Վիւքէլաճա պուխրան խթամ պուլմուշ տըր։

Մ. Սավէլի ատլիյէ վէ Մ. ՃԷնէլա նաֆիանէվարէթլերինէ թային օլունմուշլար տըր։

Տիկէր վիւքէլա քէնտի մէմուրիյէթլերինտէ իպգա օլունմուշլար տըր։

Բարիզ 25 մայիս

Մէճլիսը այան ազասընտան վէ գալէմ ասհապընտան Մ. Լապուլէյ պու կիւն վէֆաթ իթմիշտիր։

Լօնտրա 25 մայիս

Մէճլիսը մէպուսանտա բէիսը վիւքէլա Մ. Կլատսթընը՝ ազատէն Մ. Մօրկան Նօրվուտը Սիւվէիշ գանալը հագգընտա իյրատ իթտիկի պիր սիւրինէ ճէվապէն, հիւքիւմէթ իլէ Մ. տը Լէսէբս արասընտա պու պապատ թաաթիի էֆքեար օլունտրզընը, վէ ֆագաթ Մ. տը Լէսէբսին մուվֆագաթը օյմատրգճա իչչու միւզաքերէ հագգընտա պիր շէյ մէյտանա չըգարամայաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Գաանինէթօ պիր ֆիքը հասըլ իթմէք իչիւն Ինկիլիզ էֆքարը ումումիյէսինին նէտէն իպարէթ օլտրզը անլարչըլմագ լազմ կէլտիկինի Մ. Կլատսթօն թաատիգ իտիյօր։

Մէճլիսը մէպուսանտա պու գեչէ միւզաքերէ օլունմազան էվվէլ հիչ պիր թէահհիւտ վէմուգավէյէտ կիրիշմէմի իլէ միւշարէլեյհ վատ իթմիշ տիր։

—

Աժանս Ռիւթերին վէ-էլ Մ. Ինկլոզ Բ-ֆընտան հաղրատընը Բէրլէնէ օյունան Շիեէր-ֆլար ղրբ.

Լօնտրա 25 մայիս

Պու կիւնքի Թայմ տէյօր քի, պունտան էվվէլ նէյր օլընան պազը հավատիս խրլաֆընտա օլարագ Բուլգարիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան պու քերրէ Լօնտրայա վիրուտ իտէն պիր նօթատա, թունա մէսէլէսինէ տաիր գօնֆերանս մուգարրերաթընը գապուլ օլընմայաճաղը պէյան օլընմըշ տըր։

Վիէննա 25 մայիս

Սիւվէյշ գանալընն պէյնէտտիւէլ պիր (միւթէլիթ) գօմիսիօն իտարէսինտէ պուլունմասը Ավսթրիա թարաֆընտան արզու օլընտրզը դայրը սահիհ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԼ

Լիվիլքի ագամ Մօսգուատան Տէրսաատէթ Բուս սէֆարէթխանէսինէ կէլէն բէամ պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, իմբէրաթօր իլէ իմբէրաթօրճանընն բէամ թէթէվվիճի մայիսին 15/27ինճի եարընքի բազար կիւնիւ էօյլէնտէն սօնդրա վուգու պուլաճագ տըր։

—Էվվէլքի կիւն Ավսթրիա սէֆիրի Պարօն Գալիս՝ Պապը Ալիյէ պիլազիմէ Սատրազամ՝ վէ Խարիճիյէ նազրը բաչալար հազարթը իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Ալէմանիա սէֆիրի Մ. տը Բատօվիճ սալը կիւնիւ հուզուրը հազրէթը Շէհրիյարիյէ տուխուլ իտուպ, միւսաֆիրէթէն Սթամպօլտա պուլունան բրէնս տը Բէուսը տախի զաթը Շահանէյէ թագտիմ էյլէմիշ տիր։ Իչպու թագտիմէն սօնդրա սէֆիրը միւշարէլեյհ՝ զաթը հազրէթը Բատիշահի իլէ պիր ազ վագթ տա խուսուսի պիր միւլագաթ իճրա իթմիշ տիր։

—Մէմուրիյէր միւլքիյէնին մաաշաթը թէտահիւլտէ գալմագսըզն մունթազամէն թէէտիյէ օլունմասը խուսուսընտա Պապը Ալի իլէ Օսմանը Պանգասը միյանընտա պիր մուգավէլէնամէ ագտ օլունտրզը վէ պու մուգավէլէնին պէրաի թաատիգ խաքիրաի Շանանայ տահա քիչատը իչիւն պիր չիրքէթ թէէսիսինէ, վէ մէսարիֆը իպթիտայէյի գաբամագ իչիւն 2000 ինկիլիզ լիրալըգ պիր Դպրաղ իմզալամայա գարար վերմիշլէր տիր։

Բօմա 25 մայիս

Վիւքէլաճա պուխրան խթամ պուլմուշ տըր։

Մ. Սավէլի ատլիյէ վէ Մ. ՃԷնէլա նաֆիանէվարէթլերինէ թային օլունմուշլար տըր։

Տիկէր վիւքէլա քէնտի մէմուրիյէթլերինտէ իպգա օլունմուշլար տըր։

Բարիզ 25 մայիս

Մէճլիսը այան ազասընտան վէ գալէմ ասհապընտան Մ. Լապուլէյ պու կիւն վէֆաթ իթմիշտիր։

Լօնտրա 25 մայիս

Մէճլիսը մէպուսանտա բէիսը վիւքէլա Մ. Կլատսթընը՝ ազատէն Մ. Մօրկան Նօրվուտը Սիւվէիշ գանալը հագգընտա իյրատ իթտիկի պիր սիւրինէ ճէվապէն, հիւքիւմէթ իլէ Մ. տը Լէսէբս արասընտա պու պապատ թաաթիի էֆքեար օլունտրզընը, վէ ֆագաթ Մ. տը Լէսէբսին մուվֆագաթը օյմատրգճա իչչու միւզաքերէ հագգընտա պիր շէյ մէյտանա չըգարամայաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Գաանինէթօ պիր ֆիքը հասըլ իթմէք իչիւն Ինկիլիզ էֆքարը ումումիյէսինին նէտէն իպարէթ օլտրզը անլարչըլմագ լազմ կէլտիկինի Մ. Կլատսթօն թաատիգ իտիյօր։

Մէճլիսը մէպուսանտա պու գեչէ միւզաքերէ օլունմազան էվվէլ հիչ պիր թէահհիւտ վէմուգավէյէտ կիրիշմէմի իլէ միւշարէլեյհ վատ իթմիշ տիր։

—

Աժանս Ռիւթերին վէ-էլ Մ. Ինկլոզ Բ-ֆընտան հաղրատընը Բէրլէնէ օյունան Շիեէր-ֆլար ղրբ.

Լօնտրա 25 մայիս

Պու կիւնքի Թայմ տէյօր քի, պունտան էվվէլ նէյր օլընան պազը հավատիս խրլաֆընտա օլարագ Բուլգարիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան պու քերրէ Լօնտրայա վիրուտ իտէն պիր նօթատա, թունա մէսէլէսինէ տաիր գօնֆերանս մուգարրերաթընը գապուլ օլընմայաճաղը պէյան օլընմըշ տըր։

Վիէննա 25 մայիս

Սիւվէյշ գանալընն պէյնէտտիւէլ պիր (միւթէլիթ) գօմիսիօն իտարէսինտէ պուլունմասը Ավսթրիա թարաֆընտան արզու օլընտրզը դայրը սահիհ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սըրբազան իլէ Ս. Երուսաղէմ Բաթրիսի Ամեն. Տ. Խաչի Սրբազան հազարաթը տունտէն պէրու Պէօյիւքտէրէտէ պուլունմագտա օլուպ, Մայր Եկեղեցիսէն տէ Պէյիւքտէրէյէ իքի իւչ սանտրգ աղրը էշպիսի բուհանիյէ կէօթիւրիւմիշ օլմաղլա, պու կիւն մահալը մէգքիւր քիլիսէսինտէ Երամեան տէվլէթլու Աբրահամ բաչա հազրէթլերինին եէնի տօղմուշ գրզ չօճուղը պէյիւք ալայ իլէ վաֆթիզ իտիլէճէք, վէ Մաքսուտ Սիմոն պէյ էֆէնտի հազրէթլերի տախի կնքահայր օլաճագ տըր։

Իչպու վաֆթիզ այինտէն սօնրա միւշարէլեյհիմա Բաթրիգլեր հազարաթըյա տիկէր պիլճիմէ մէվատտ տավէթլիլերէ միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ քէշիտ իտիլէճէք տիր։

—

Իչթիտիյիմիզէ կէօրէ, Տէրսաատէթտէ մուգիմ Բէմախը միլլէթաչլարըմըզ Բաթրիգխանէ-նէ պիր մահզէր իրսալ իտէրէք, Բէմախըն Էրզինկեանա պիրլեշտիրիլմէսինէ տաիր Ազգ. Վարչութիւնն ախիրէն վէրտիկի պիր գարար ալէյհինտէ բրօթէսթօ իտէճէքլեր, վէ Բէմախլըլարըն հայը հազրտան խօշնուտսըզ օլմայրպ, Առաջն. Տեղապահ Արժ. Տ. Վարդան քահանանըն մէմուրիյէթի ալէյհինտէ տէ հիչ պիր շիքայէթնամէ իրսալ իթմէմիշ օլտուգլարը հալտէ Ազգ. Վարչութիւնըն պէյլէ պիր գարար վերմէսինէ լիւզում օլմատըգընը պէեան էյլէյէճէքլեր իմիշ։

Բեզալիք մէսմանաթըմըզա կէօրէ, Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի աղասընտան անասը Բեմախլը Մատթէոս էֆէնտի Ալիքսանեան՝ պու պապատ մէճլիսը մէգքիւրտէ Ազգ. Վարչութիւնա իյրատը սիւվալ իտէճէք, վէ էհալիի մահալլիյէնին բիրգասընը թահսիլ իթմիշ օյմագսըզնըն Սահմանադրութիւնը հանկը ահքեատմենճա պիր վիճակը տիկէր պիր վիճակ իլէ պիրլեշթիրտիկինի իսթիֆսար էյլէյէճէք տիր։

—

Կէչէն կիւն Թօքգաբուտա պազը իսլամ չօճուգլարը՝ օտունտան պիր թաչ եաբարագ, շիւպհէսիզ պիր հագարէթ մագամընտա սօգալարտա կէզտիրմիշ օլտրզըրընտան, պու խուսուս մահալլի Թրիսթիյանլարը Թարաֆընտան հիւքիւմէթէ խապէր վերիլմիշ օլտրզը կիպի, տիկէր Թարաֆտան Բաթրիգխանէ տախի պու պապատ Պապը Ալիյէ պիր Թագրիր եազմըշ տըր։

Իչիտիլտիյինի կէօրէ, միւտտաթի ումումի՝ մահալը մէգքիւրտէ պիր չօգ իսլամ չօճուգլարը Թէվգիֆ իթտիրիպ Թահսիլ Թաղա ալմըշ, վէ պու իսթինթագա էլան տէվամ օլընմագտա իմիշ։

—

Թիֆլիստէն եազըլան պիր մէքթուպտա մէճթիթէսսիֆ օգունտուղունա կէօրէ, Աչիֆան կազէթասընին մուհարրիրի Պ. Աբգար Յովհաննէսեանընն եազդն ագրապալարընտան պիրի օլուպ Երևանտա պէլէտիյէ Թէպապէթինտէ պուլունան վէ իքի սէնէտէն պէրու Աբուլնան Թէրնամ կազէթասը նէյր իթմէքտէ օյան Պ. Լևոն Տիգրանեանց՝ վագթըյլա զայպ օլմուշ օյան մաիւմ Խաչատուր Աբովեանց կիպի պու կիւնլերտէ նապէտիտ օլմուշ տըր։

—

Եղիա Տէմիրճիպաշեան էֆէնտի՝ Թէէլիք ու նէշր իթմէքտէ օլտրզը «Գրական և Իմաստասիրական Շարժում» սերլէվհայը բիսալէի մէվգուԹէխինտէն պու տէֆա Թաշրա մուխպիրլերիմիզէ ան նիսսխէ իհտա իթմիշ օյտրզընտան, պիզ տախի մանէլմէհմունլյէ գապուլ իտերէք, պու կիւնտէն իթիպարէն մուամիլէյհիմ մուխպիրլերէ կէօնտէրմէյէ պաչլամիշ օյտրզըմզը իլան իտէր, վէ էֆէնտիի մուամիլէյհէ պէյանը Թէչէքքիւր էէյլրիմ։

—

Ս. ԳՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Մեծ. Խմբագիր Տէր

Ազգային Հիւանդանոցի Օժանդակ ընկերութիւն, ինչպէս անցեալ ամսոց մէջ, նոյնպէս և ապրիլ ամսոյ մէջ հաւաքած բաժնեգրնով 40 հոխա ընտիր աճառնուիրած է, որոյ համար Հոգաբարձութիւնս իւր խորին շնորհակալիք կ'յայտնէ Ձեր Պատուական Թերթին միջոցաւ յիշեալ Պատուարժան Ընկերութեան։

Մնամք յարգանօք

ի Դիմաց Հիւանդ. Հոգաբ.
Ատենադպիր Ատենապետ
Տէր. Կ-Դ-ՀԷրէ Մ. Բ-Լ-ԲԷ
12 մայիս 1883
Կ. Պոլիս

—

Ա Զ Դ

Լուսաւորչեան Վարժարանին

ՅՕԳԹԱԳԻՐ

Լուսաւորչեան վարժարանի Հոգաբարձութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել արդէն հասարակութեան որ, անցեալ տարւոյ յունիս 20ին կատարուելիք վիճակահանութիւնը ի նպաստ նոյն դրպրոցին, տեղի պիտի ունենայ այս տարի յունիս 19ին կիրակի օրը դպրատան սրահը։ Հետևաբար նոյն վիճակահանութեան վերաբերեալ տոմսերէն թէ՛ մինչև ցարդ ծախսուածները և թէ այսուհետև ծախսուելիքները իրենց արժէքը բնաւ կորսուած չեն վիճակահանութեան յետաձգման պատճառաւ։

13/25 Մայիս 83

Օրթագիր

—

Ա Զ Դ

Ս. Համարձման տօնի և Ազգ Սահմանադրութեան հանդիսի օրերը պարտեղի պիճֆէն վարձուտրուիլ որոշուած ըլլալով, փափաքողք պարտին դիմել յառաջիկայ կիւրակէ օր ի ժամ 6 յ'Ազգային Հիւանդանոց, և պէտք եղած սակարկութիւնն ընել։

11 մայիս 1883 — 3—3

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԹՐԱՄՎԱՑ ՇԻՐՔԷԹԻ

Բ-ֆընտան կնքի իւր

Թրամվայ Շիրքէթինին պին գըրա ըմբիր լիւզում պուլունտրզընտան, պունլարըն իթաբ իչիւն միւնագասա իճրա օլունաճագ տըր։

Իչպու միւնագասատա հազրը պուլունմագ իսթէյենլէր՝ ալաֆրյունիսին իպթիտասընա գատար Գալաթատա Սաաթը խանընտա Թրամվայ Շիրքէթի իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլեր։

Մ-ՈՒԸ ՈՒ-Ն-Դ
Ա. ԹՐԻՒԼԷ

Տէրսաատէթ 13/25 մայիս 1883

2—1

ԷՍՐԱՐԸ ԱՇԳ

Էսրարը Աշգ հիքեայէմիզ, պու կիւն խիթամ պուլույօր։

Իշպու զայիֆ էսէրիմիզ իչիւն, կէրէք թահրիրէն վէ կէրէք չիֆահէն հիմմէթ պույրուլան թէպրիբլէրի, տէրէճէյի իքթիսարըմզըն բէք մաֆէվգինտէ պիր շէրէֆ ատտ իտէրէք, անլէրի, սըրֆ պիր թէչվիգաթ մագամընտա գապուլ, վէ թէչէքքիւրի ահիզանէմիզի, ալէհէն պէյանէ միւսարաաթ իտէրիզ։

Պիր զայիֆ գալէմ իչիւն, պու գատար միւքեսֆաթ չօղ տըր։ Վէ էկէր պիր ճիւզի էսէրիմիզէ վէ էկէր պիր ճիւզի էսէրիմիզէ մի հատտը զաթիտէ պիր էհէմ միյէթի պուլունմայան չախսըմըզա վագը օլան հիւանի թէվեճճիւհին, միլլէթիմիզտէ էքսիք օլմատըընա իթիմատ էյլէտիյիմիզ եիւքսէք գալէմէր իչիւն տախի հիչ տէյիլ իսէ պիր մանէվի թէչվիգաթ օլաճաղընը իւմիտ իտէճէք սէպէպլէրիմիզ պուլունմուշ օլմասա իտի, անըն գիքրինէ տէ ճէսարէթ իթմէյէճէք իտիք։

Մանէվի թէչվիգաթ տէյօրըզ՝ վէ պունընա իքթիֆա էյլէմիզ լազըմ կէլիյօր։

Նէ՞ իչիւն մատտի թէչվիգաթ սէօզիւ տախի իթմէմէլի իտիք։

Մատտի թէչվիգաթ, եանի ԷՍՐԱՐԸ ԹԷԳԱՑՏԻՎ . . . :

Համո օլսուն. թէչիֆինէ մին զայրը հատտին իճթիհատ էյլէտիյմիզ իչպու ԷՍՐԱՐԸ ԱՇԳ հիքեայէմզտէն պիր մատտի մէնքիֆաթ պէքէմէք, եանի բարա գաղանմագ իհթիյաճը թահրիրնատա պուլունմայրպ, անճագ, հէյէթի թահրիրիյէսինէ տախիլ պուլունմագ իհթիյաճընա նայիլ օլաղզմըզ ԹԻՐՃԷՄԱՆԸ ԼԻՖԹԵԱՐ կաղէթասընա պու եիւզէն տախի պիր ճիւզի խըտմէթ խպրաղ իթմէք, վէ Ռօման թէչիֆինին, սահիր հէր շէյլէր կիպի, եաընընը էվրօբալըլարա մախսուս պիր իհսանը խիւտա օլմատըզընը խպաթ էյլէմէք, վէ էհէ ու միւքթէսիր զալէմէրիմիզէ, եաընընը էճնէպի էսէրէրինի գօրիա վէ թէրճէմէ իլէ իքթիֆա իթմէյէրէք, պիղզաթ քէնտի միլլէթ պաղչէլէրինտէ տախի նէֆիս հիքայէլէր մէյդէսի եէթիշտիրմէլէրինէ, չու ատի էմալիմիզ իլէ պիր եօլ աչմագ զայրէթ վէ հավէսի իլէ, խմէն քիչիւք, ֆագաթ ճիսմէն ալըր պիր զահմէթի տէրիւհտէ էյլէմիշիզ տիր։

ԷՍՐԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ էսէրիմիզ տախի, այնի մագսատ վէ իւմիտ իլէ միւգաչէրէթ էյլէմիշ իտիք։

Ֆագաթ թէէսսիւֆ իտէրիզ քի, եիւքսէք գալէմէրէ պիր թէչվիգաթը մանէվի իպրաղ էթմէք, վէ անլէրին նէֆիս էսէրլէրինէ նայիլ օլմագ մագսէտիմիզ վասը օլամայարագ, իբի գըթա զայիֆ էսէրլէրիմիզ տախի, միլլէթիմիզին քիթապէթ մէյտանընտա, քէնտի զայիֆլիքլէրինէ սիրէր օլաճագ եիւքսէք էսէրլէրտէն մահրում, վէ հէնուզ մուհաֆազասըզ գալմըշլար տըր։

Շէքսպիրլէր, կէօթէլէր, Ալէքսանտր Տիւմալար, Վիկթօր Հիւկօլար եէթիշտիրմէք, հէր միլէթին էլինտէ տէյիլ տիր։

Պու մէշհուր հիքայէ նիւխլէրլին չէօհրէթի, իչինտէ տօղմուշ վէ պէյիւմիւշ օլտուգլարը ինկիլիզ, Ալէման, վէ Ֆրանսըզ միլլէթլէրինէ ահտ պուլունմագտա իսէ, էսէրլէրի տախի եալընըզ մէդքիւր միլլէթլէրէ ահտ գալմատը։

Էպէտի սուրէթտէ եաշամայա թախսիս պույրուլան պու մէշհուր զաթլար, քի ճինսի ինսանըն ալէճագընը խլահ իթմէք իչիւն, բէք չօղ պէյիւք զաթլարտան պէյիւք խըտմէթլէր իպրաղ իթմիշլէր տիր, պունլար, եալընըզ ինկիլիզլէր, Ալէմանլար, վէ Ֆրանսըզլար իչիւն տօղմատըլար։ Եախօտ անլէր միյանընտա տօղտուլար իսէ տէ, եալընըզ անլէր իչիւն եաշամայզ, պիթիւն տիւնեա իչիւն եաշատըլար։

Իմտի, պիր ինկիլիզին, պիր իթալիանընն, վէ պիր Ալէմանընն, պիր Վիկթօր Հիւկօ եէթիշտիրմէք իչիւն, էլինտէ մախսուս պիր իմթիազը պուլունմատըզը կիպի, պիր Էրմէնինին էլինտէ տախի, պիր Շէքսպիր, պիր կէօթէ, պիր Ալէքսանտր Տիւմա, վէ պիր Վիկթօր Հիւկօ եէթիշտիրմէյէ մախսուս պիր ֆէրմանը եօղ տուր։

Ֆագաթ պունունլա պէրապէր, Էվրօբատա վէ Ամէրիգատա, մէդքիւր չէօհրէթչուար միւէլլիֆլէրին էսէրլէրինտէն պաշգա, միլեօնլար իլէ վէ պիրիպիրլէրինտէն տէրէճէ պէ տէրէճէ էհէմմիյէթ ֆարզլարընը հավի պուլունան կէօնակէօն հիքայէ էսէրլէրի պուլունմամագտա մը տըր։ Վէ պունլար տախի, քէնտի իզթիտարլարընա կէօրէ էհմիյէթլէրին ալէճագընը իսլահ էյլէմէյէ, վէ միլեօնլար իլէ ատէմլէրին բարա գաղանըպ կէչինմէլէրինէ պիր մէտտարը աղիմ օ՛լմամագտա մը տըրլար։

Էյհասրը, մէտէնի տիւնեանընն միֆիտ թիճարէթ վասթալարընտան պիրիսի տախի, Ռօման թէէլիֆի տէյի՛լ մի տիր։

Մէկերչի թըպգը սայիր միլլէթլէր կիպի, պիզիմ տախի մախսուսէն Վիկթօր Հիւկօ կիպի միւէլլիֆլէրէ նայիլ օլմաղա իմթիազըմըզ պուլունմատըզը իչիւն, էլիմիզտէն կէլտիյի գատար չու հիւսնի ախլէագ վէ թիճարէթ վասըթասը օլան միւֆիտ Ռօմանլար թէէլիֆինտէն մէյդուս գալմամըզ, վէ զայրէթ, ճահտ ու իգտամ, աէպաթ, վէ թէչվիգաթը ումմիյէ սայէսինտէ օլ ճիհէթլէ տախի թէգատումիտիպ, սըրֆ գօրիա վէ թէրճէմէ տայիրէսինտէն պիրազ տա տիշարը չէգմամըզ էյդէմ տէյի՛լ մի տիր։

Շու ատի ԷՍՐԱՐԸ ԱՇԳ էսէրիմիզ հագգընտա իպրազ պույրուլան հիւանի թէվեճճիւհ տախի պիր իսպաթ տըր քի, էյի քէօթիւ, միլլէթիմիզ քիթապէթի պաղչէսինտէ հուսուլէ կէլէն, եանի սըրֆ պիզիմ մահտուլումուզ օլան հիքայէլէր իւէրինի, էհալիմիզին պիր մուհապէթի վար տըր։

Անճագ, նէֆիս մէյվէլէր եէթիշտիրմէք իչիւն լազըմ կէլէն մատտի թէչվիգաթտա պէյիւք պիր գուսուր կէօրիւնտիյինտէ, էրպապը գալէմիմիզ, քէնտի էօմրու իգթիտարլարընը, Ռօման վէ էմմալի օլան թէէլիֆաթա հասր էյլէմէյէ թէչվիգ օլունմատըգտան պաշգա, պիր մատտի միւքեսֆաթ եէրինէ, պիր տէ մատտի զարար ու զիան գօրգուսու իլէ, քիթապէթ մէյտանընա ատըրմագտան իհթիրազ տախի իտէյօրլար։

Ֆագաթ, թէճրիպէ, տէվամ, վէ սէպաթ, հէր շէյէ դալէպէ իթտիյինտէն, վէ նէֆիս թէէլիֆաթ պաշ կէօրթերիպ պէ տէրէճէ թէգատիմ իթտիքճէ, օ նիսպէթտէ եէհալի թարաֆընտան եավաշ եավաշ բաղպէթ պուլուպ թէչվիգ գըլընճաղը տա իւմիտ իտիլմէյինտէն, եէրի գալէմիմիզին պու տէրէճէտէ իհթիրազա տավրանմամարընա, վէ էհալիմիզին հիսնի ախլէագընա, վէ միֆիտ պիր թիճարէթ վասրթասընա բէհզէր օլաճագ էսէրը նէֆիսէլէրինի գըսգանմամալարընա պէյանը արզու իթմէքտէն կէրի տուրամամըզ։

Եալընըզ չունա իգնա օլունմասը լազըմ տըր քի, թավսիյէ իթմէքտէ օլտուղումուզ Ռօման թէէլիֆի թարիխի, տիւնեանընն էն միթէպէր, էն եիւքսէք վէ էն ֆաիտէլի թիճարէթի վէ չէօհրէթ վասրթալարընտան պիրիսի տիր։

Լօրտ Պիգընսֆիլտ կիպի, խայլի միւտտէթ 300 միլիոնա եագըն էհալիսի պուլունան պիր ինկիլիզ իմպէրաթօրլուղունուն գատէրինէ հիւքմ իտէն պիր մուազամ զաթ տախի, Ռօման միւէլլիֆի իտի. վէ իհթիյարլըղընին ոսն կիւնլէրինտէ գալէմէ ալմըշ օլտուղու Էդվարդ նամ ոսն Ռօմանընն էլ եագըլարը, 10,000 ատէտ ինկիլիզ լիրասընա սաթըլար։

Իսթիանայէթ նէվինտէն օլտրագ, էտէպ ու ախլէագա մուզայիր պուլունան պաղը Ռօմանլարը ալդատա թուլթուղումուզ հալտէ, ումում հիքայէլէր, թէարօ օեունլարը կիպի, գուրու վաղ վէ հիւանի ախլէագ քիթապարընտան չօգ դիյատէ վէ գաթի պիր թէէսիր հուսուլէ կէթիրիպ, սահիհ գահրամանլար եէթիշտիրմիշ տիրլէր։

Աշգ ու ալէագա ճիհէթի, Ռօման տիւնեասընտա ալէլումում էն պէյիւք օյունու իճրա իլէմէքտէ տիր։

Ճէնապը Հագգընը, ճինսի ինսանա լութֆ պույուրմուշ օլտուղու էն պէյիւք Նիյմէթլէրէն պիրիսի օլան պու միւպարէք վէ նազիք տույղուեու, սախթէքարըզդա ինքեար իթմէքտէն նէ՞ ֆայտէ հասրլ օլուր։

Անճագ, ինսան տիւնեասընընն էսասը օլան վէ զարարընա գարշը կէլմէք գապրլ օլամայան մէզքիւր տույղուեու, վահշիյէթ հալինտէն չըգարըզ նաղիլէթմէք վէ պիր բաալբթա թահրընա ալմագ լազըմ տըր։

Վէ պու պէյիւք խըտմէթի իճրա իտէն տախի, Ռօմանլար եախօտ թէարօ օեունու եազանլար տըրլար։

Ռօմանլար վէ թէաթրօ օյունլարը թէրթիպ իտէնլէր, սատրգ մաչուգլար հուսուլէ կէթիրտիքլէրի կիպի, սատրգ տօսթլար, վէ մաղլումարը մուհաֆազա իտէն սահիհ գահրամանլար տախի վիճուտտէ կէթիրմիշլէր։ տօղրուլուգ, սատագաթ, սէպաթ, մէրալիք, պէհտարըլըգ վէ հէր նէվի եիւքսէք տույկուլարը թէչվիգ գըլընճլար վէ անլէրէ հավէսքէարլար մէյտանա կէթիրմիշլէր, վէ վահշիյէթին, խօտպինլիքին, զարագքեարլըղըն, հէր նէվի ճինայէթին, եալանճըլըղընն, միւթէքիպլիքին, գաթիլլիքին վէ հէր նէվի ալչագ տույղուլարընն նէթիճէլէրինի այնա կիպի մէյտանա գօյարագ, ինսանլարը, անլէրտէն նէֆրէթ կէթիրէրէք իճթինապ իլէմէլէրինէ բէք գուվվէթլի պիր վասրթա օլմուշլար տըր։

Էկէր պիզ տախի, կէրէք ԷՍՐԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ վէ կէրէք ԷՍՐԱՐԸ ԱՇԳ էսէրլէրիմիզ իլէ, միլլէթիմիզ օլ ճիհէթլէ ճիւգի պիր խըտմէթ իպրաղ իտէպիլտիք իսէ, տէրէճէյի նիհայէտ իֆթիխար իտիպ, տէրիւհտէ էյլէմիշ օլտուղումուզ զահմէթլէրին միւքեսֆաթընը, չահան պուլունտուղումուզտան չօղ դիատէսիյլէ ասղ իթմիշ օլուրուզ։

Վագաս պիր ինսաֆսըզ դաւլմ, քի կաղէթաճըլըգ սըֆաթը իլէ, իճթիսար էյլէմիշ օլտուղու մուզ միչքիլ ֆէտաքեարլըղըմըզտա պիպի թէչվիգ գըլմայա պօրճլու տախի պուլունմադտա իտի, հէնուզ էսէրիմիզին նէ օլտուղունու պիլէ կէօրիւպ անլամագսըզըն, եաընընը թԻՐՃԷՄԱՆԸ ԼԻՖԹԵԱՐԱ գարշը տէրքեար օլան զարաղ ու նէֆսանէյէթինի խօշնուտ իթմիշ օլմագ իչիւն, տէմէյէլիմ պաշգա չէյ իչիւն, հէնուզ նէ օլտուղունու պիլմէտիյի տէտիյիմիզ էսէրիմիզէ գարշը, եաղմատըզը բէք ազ պիր չէյ պըրագտը, վէ քէնտի կաղէթասընընն թէքմիլ պիր սահիֆէսինի, մեգքիւր զարաղ ու նէֆսանէյէթ տույղուսունա ֆէտտա իյլէտի։

Պունա գարշը տախի թարաֆըմըզտան պաշգա պիր շէյ սեայլէմէյէ իրթիքեաղ իթմէյիպ, եաընընը ճէնապը Հագգտան չունու թէմէնինի իսէրիզ քի, հիչ տէյիլ իսէ կաղէթաճըլըգ վաղիֆէսինին չարթը էվվէլինի օլսուն անլայըգ էօյրէնէճէք գատտար պիր իգթիտար իհսան պուեուրսուն քէնտիսինէ։

Ֆ. ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

ԹԻՐՃԷՄԱՆԸ ԼԻՖԹԵԱՐ

Մուհարրիրլէրիմիզտէն Ֆ. Լիմոնճեան էֆէնտինին թէէլիֆ իթմիշ օլտուղու ԷՍՐԱՐԸ ԱՇԳ հիքայէսի՝ պաղատէ քէնտիսինին պէեան էյլէտիկի վէճճէլ պու կիւնքի նիւսխէմիզտէ խիթամ պուլմուշ օլուպ, պիզ տախի պու միւնասէպէթլէ պիր գաշ սէօզ սէօյլէմէյէ պիլ միւսարէա, իշպու Ռօման հագգընտա պիտայէթը նէչրինտէ օլտուղու կիպի էվասիթ վէ սախիրինտէ տէ կէրէք պուրատա վէ կէրէք պուրատա էհլը մէրագ վէ հիքայէրէքտիրմէք միւքեսֆաթընտան միւթէատիտ մէքթուպլար վիւթէատիտ իթմիշ, վէ պէեանը թէչէքքիւր օլունարագ իճրաի թէչէքքիւր վիգաթը մանէվիյէ իտիմիշ, վէ պէյէճէ հիքայէնին հագիգաթէն նէֆսէթ վէ մունթազամըզը գարիուը քիրամ թարքինտան թագտիր ու թահսին օլունմուշ օլտուղընտան, կաղէթամըզը հէյէթը թահրիրիյէսի նամընա պիզ տախի էֆէնտիյի մուվաֆֆէյէ, պէյէճէ պիր միւքեմմէլ Ռօման թէէլիֆիյլէ հիքայէնիւվիսիք սէնաաթընտա կէրէյի կիպի նախը մուվաֆֆագիյէթ օլտուղը իչիւն թէպրիք իլէ, տահա նիչէ պու եօլտա ասարը միւֆիտ թէէլիֆինտէ մուվաֆֆագ օլմասընը, վէ պու սայէսէ կաղէթամըզա այրճա պիր չէրէֆ տահա արթըրմասընը թէմէնինի իտէր, վէ պու վէսիլէ իլէ բազար էրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէն իթիգարէն ֆրանսա մուզ միչքիլ ֆէտաքեարլըղըմըզտա պիպի թէչվիգ գըլմայա պօրճլու տախի պուլունմադտա իտի, հէնուզ էսէրիմիզին նէ օլտուղունու պիլէ կէօրիւպ անլամագսըզըն, եաընընը թԻՐՃԷՄԱՆԸ ԼԻՖԹԵԱՐԱ գարշը տէրքեար օլան զարաղ ու նէֆսանէյէթինի խօշնուտ իթմիշ օլմագ իչիւն, տէմէյէլիմ պաշգա չէյ իչիւն, հէնուզ նէ օլտուղունու պիլմէտիյի տէտիյիմիզ էսէրիմիզէ գարշը, եաղմատըզը բէք ազ պիր չէյ պըրագտը, վէ քէնտի կաղէթասընընն թէքմիլ պիր սահիֆէսինի, մեգքիւր զարաղ ու նէֆսանէյէթ տույղուսունա ֆէտտա իյլէտի։

Պունա գարշը տախի թարաֆըմըզտան պաշգա պիր շէյ սեայլէմէյէ իրթիքեաղ իթմէյիպ, եաընընը ճէնապը Հագգտան չունու թէմէնինի իսէրիզ քի, հիչ տէյիլ իսէ կաղէթաճըլըգ վաղիֆէսինին չարթը էվվէլինի օլսուն անլայըգ էօյրէնէճէք գատտար պիր իգթիտար իհսան պուեուրսուն քէնտիսինէ։

Ֆ. ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

ՀԱՅ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻՍԻՈՆԱՐՔ

(Տե՛ւ Նո-Եէրսէյ տէվ՝ Ի Էնքո՝)

Միսիոնարք իրենց հրամանաց ներքև բազմաթիւ անձինք ունին, ինչպէս հովիւք, քարոզիչք, վարժապետք և ժողովրդեան մէջէն այլևայլ անձինք անուղղակի վարձեալք։ Սոքա միշտ ըստ հրամանի նոցա պարտին վարուիլ. եթէ ամենաւորը դիտողութիւն մը ընեն նոցա գործերուն, անմիջապէս կամ վերջապէս իրենց գործերէն կը զրկուին և անգործութեան և աղքատութեան կը դատապարտուին. այսօր որչափ հովիւք, քարոզիչք և վարժապետք անգործութեան և թշուառութեան դատապարտուած են, որոնց պատճառը ուրիշ բան չէ, բայց միայն Միսիոնարաց ընթացքին դիտողութիւն ըրած են, կամ ժողովրդեան ինպաստ խօսած և նոցա շահը պաշտպանած են, կամ Միսիոնարաց շողոքորդութիւն ըրած չեն. դարձեալ այսօր որչափ կեղծ և անարժան անձինք Միսիոնարաց գործոց մէջ լինելով լեցուն ամական և պատիւ կընդունին ինոցանէ, որոնք սկզբունք և ժողովրդեան շահը պաշտպանելէ հեռի, Միսիոնարաց շողոքորդութիւն և նոցա արարքները դրուատել և ելթ գիտեն։

Ցիրաւի այսօր որչափ անարժան և շողոքորդ անձինք կը գտնուին Միսիոնարաց պաշտօնեներուն մէջ, որք իրենց անձնական շահուն համար հոգ չեն ընէ, վէ անլէրին նէֆիս էսէրլէրինի այրիպիրլէրինտէն ինչպէս նայիլ օլմագ մագսէտիմիզ իտի, միլլէթիմիզին քիթապէթ մէյտանընտա, քէնտի զայիֆլիքլէրինէ սիրէր օլաճագ եիւքսէք էսէրլէրտէն մահրում, վէ հէնուզ մուհաֆազասըզ գալմըշլար տըր։

Շէքսպիրլէր, կէօթէլէր, Ալէքսանտր Տիւմալար, Վիկթօր Հիւկօլար եէթիշտիրմէք, հէր միլէթին էլինտէ տէյիլ տիր։

Պու մէշհուր հիքայէ նիւխլէրլին չէօհրէթի, իչինտէ տօղմուշ վէ պէյիւմիւշ օլտուգլարը ինկիլիզ, Ալէման, վէ Ֆրանսըզ միլլէթլէրինէ ահտ պուլունմագտա իսէ, էսէրլէրի տախի եալընըզ մէդքիւր միլլէթլէրէ ահտ գալմատը։

Էպէտի սուրէթտէ եաշամայա թախսիս պույրուլան պու մէշհուր զաթլար, քի ճինսի ինսանըն ալէճագընը խլահ իթմէք իչիւն, բէք չօղ պէյիւք զաթլարտան պէյիւք խըտմէթլէր իպրաղ իթմիշլէր տիր, պունլար, եալընըզ ինկիլիզլէր, Ալէմանլար, վէ Ֆրանսըզլար իչիւն տօղմատըլար։ Եախօտ անլէր միյանընտա տօղտուլար իսէ տէ, եալընըզ անլէր իչիւն եաշամայզ, պիթիւն տիւնեա իչիւն եաշատըլար։

Իմտի, պիր ինկիլիզին, պիր իթալիանընն, վէ պիր Ալէմանընն, պիր Վիկթօր Հիւկօ եէթիշտիրմէք իչիւն, էլինտէ մախսուս պիր իմթիազը պուլունմատըզը կիպի, պիր Էրմէնինին էլինտէ տախի, պիր Շէքսպիր, պիր կէօթէ, պիր Ալէքսանտր Տիւմա, վէ պիր Վիկթօր Հիւկօ եէթիշտիրմէյէ մախսուս պիր ֆէրմանը եօղ տուր։

Ֆագաթ պունունլա պէրապէր, Էվրօբատա վէ Ամէրիգատա, մէդքիւր չէօհրէթչուար միւէլլիֆլէրին էսէրլէրինտէն պաշգա, միլեօնլար իլէ վէ պիրիպիրլէրինտէն տէրէճէ պէ տէրէճէ էհէմմիյէթ ֆարզլարընը հավի պուլունան կէօնակէօն հիքայէ էսէրլէրի պուլունմամագտա մը տըր։ Վէ պունլար տախի, քէնտի իզթիտարլարընա կէօրէ էհմիյէթլէրին ալէճագընը խլահ էյլէմէյէ, վէ միլեօնլար իլէ ատէմլէրին բարա գաղանըպ կէչինմէլէրինէ պիր մէտտարը աղիմ օ՛լմամագտա մը տըրլար։

Էյհասրը, մէտէնի տիւնեանընն միֆիտ թիճարէթ վասթալարընտան պիրիսի տախի, Ռօման թէէլիֆի տէյի՛լ մի տիր։

Մէկերչի թըպգը սայիր միլլէթլէր կիպի, պիզիմ տախի մախսուսէն Վիկթօր Հիւկօ կիպի միւէլլիֆլէրէ նայիլ օլմաղա իմթիազըմըզ պուլունմատըզը իչիւն, էլիմիզտէն կէլտիյի գատար չու հիւսնի ախլէագ վէ թիճարէթ վասըթասը օլան միւֆիտ Ռօմանլար թէէլիֆինտէն մէյդուս գալմամըզ, վէ զայրէթ, ճահտ ու իգտամ, աէպաթ, վէ թէչվիգաթը ումմիյէ սայէսինտէ օլ ճիհէթլէ տախի թէգատումիտիպ, սըրֆ գօրիա վէ թէրճէմէ տայիրէսինտէն պիրազ տա տիշարը չէգմամըզ էյդէմ տէյի՛լ մի տիր։

Շու ատի ԷՍՐԱՐԸ ԱՇԳ էսէրիմիզ հագգընտա իպրազ պույրուլան հիւանի թէվեճճիւհ տախի պիր իսպաթ տըր քի, էյի քէօթիւ, միլլէթիմիզ քիթապէթի պաղչէսինտէ հուսուլէ կէլէն, եանի սըրֆ պիզիմ մահտուլումուզ օլան հիքայէլէր իւէրինի, էհալիմիզին պիր մուհապէթի վար տըր։

Անճագ, նէֆիս մէյվէլէր եէթիշտիրմէք իչիւն լազըմ կէլէն մատտի թէչվիգաթտա պէյիւք պիր գուսուր կէօրիւնտիյինտէ, էրպապը գալէմիմիզ, քէնտի էօմրու իգթիտարլարընը, Ռօման վէ էմմալի օլան թէէլիֆաթա հասր էյլէմէյէ թէչվիգ օլունմատըգտան պաշգա, պիր մատտի միւքեսֆաթ եէրինէ, պիր տէ մատտի զարար ու զիան գօրգուսու իլէ, քիթապէթ մէյտանընա ատըրմագտան իհթիրազ տախի իտէյօրլար։

Ֆագաթ, թէճրիպէ, տէվամ, վէ սէպաթ, հէր շէյէ դալէպէ իթտիյինտէն, վէ նէֆիս թէէլիֆաթ պաշ կէօթերիպ պէ տէրէճէ թէգատիմ իթմիքճէ, օ նիսպէթտէ եէհալի թարաֆընտան եավաշ եավաշ բաղպէթ պուլուպ թէչվիգ գըլընճաղը տա իւմիտ իտիլմէյինտէն, եէրի գալէմիմիզին պու տէրէճէտէ իհթիրազա տավրանմամարընա, վէ էհալիմիզին հիսնի ախլէագընա, վէ միֆիտ պիր թիճարէթ վասրթասընա բէհզէր օլաճագ էսէրը նէֆիսէլէրինի գըսգանմամալարընա պէյանը արզու իթմէքտէն կէրի տուրամամըզ։

Եալընըզ չունա իգնա օլունմասը լազըմ տըր քի, թավսիյէ իթմէքտէ օլտուղումուզ Ռօման թէէլիֆի թարիխի, տիւնեանընն էն միթէպէր, էն եիւքսէք վէ էն ֆաիտէլի թիճարէթի վէ չէօհրէթ վասրթալարընտան պիրիսի տիր։

Լօրտ Պիգընսֆիլտ կիպի, խայլի միւտտէթ 300 միլիոնա եագըն էհալիսի պուլունան պիր ինկիլիզ իմպէրաթօրլուղունուն գատէրինէ հիւքմ իտէն պիր մուազամ զաթ տախի, Ռօման միւէլլիֆի իտի. վէ իհթիյարլըղընին ոսն կիւնլէրինտէ գալէմէ ալմըշ օլտուղու Էդվարդ նամ ոսն Ռօմանընն էլ եագըլարը, 10,000 ատէտ ինկիլիզ լիրասընա սաթըլար։

Նակէէան պիր շէտիա հարէքէթ միւշահէտէ օլունը։

Թօմաս Ուայլամէնին էլի, պիր եըլըրըմ չարուգլըը իլէ ճէպինէ կիրիպ չէզը, վէ պիր բարլթը կէօրիւնիւ։

Թէքմիլ հաղրուն եէք ավազ պաղըրարագ, խապիս հայտուտը իւզէրինէ տիւշմէյէ տավրանըլար։

Ֆագաթ հիշ պիր շէյէ մէյտան գալմամըշ իտի։

Պիր ալէվ միւշահէտէ օլունու, պիր տէհշէթլի շամաթա իչիթիլի, վէ պիր պէյազ տիման, Թէքմիլ օտայը դաբլաը։

Բալթ Միլբրը, վէ Հէլէն Հուայթրօզուն եիւզէրինէ սըճագ պիր շէյ սէրթիլի։ . . :

Մէրդումանը եիւզէրինէ սէրթիլէն սըճագ շէյ, օլ գատար տէհշէթլի սէրէնճամբարընա սէպէպ օլան հայտուտ գաթիլն, պէնինին բարչաբը իտիլէր։ . . :

Պու տէհշէթլի մէնզարէյէն, հազբրունուն քեաֆֆէսի տախի սոն տէրէճէտէ միւթէէսիր օլարագ, նուրգլարը թուտուլմուշ իտի։

Թասանճանընն տիւմանը մահվ օլտուղունտա, եէրտէ, պիրիպիրլէրի իւզէրինէ եըզըմըզ իքի ճէպտա կէօրիւնմէքտէ իտի. պիրիպիրլէրինէ չայան պիր բէտէր վէ էվլասրն, իքի նէֆէր հայտուտ գաթիլլէրին ճէպտէլէրի։

Ուայլամէնին խային էլի, սոնու սոնու պիզզաթ քէնտի նէֆսինէ տախի միւնասիպէթլու էլ, հալէտ, թասանճայը սրգը սրգատտ իթմիշ օլան պու միւնասիպէթլու էլ, հալէտ պայրընը պիր տիման գը թուեթմագտա, վէ անըն պօրուսունտան, հալէտ պայրընը պիր տիման չըգմագտա իտի։

Թօմաս Ուայլամէն, քէնտի վատինտէ սատրգ պուլունմուշ իտի։

Օն պիր նէֆէր ինտան գաթլ իթմիշ իտի քի, օն պիրինճիսի, պիննէֆս քէնտի էվլասը իտի. Ֆագաթ գաթլին մըգտարընը օն իքիյէ իսլաղ իթմէյի վատ իթմիշ իտի. պու օն իքինճի տախի, օճագ սիրիրուճճիսի Ճագ Թէյլըրըն գըզը Ֆլօրա օլաճագ իտի. Ֆագաթ գատէր, մէրդումէ պիչարէ գըլըրըն գըզը Ֆլօրա օլաճագ իտի. Ֆագաթ գատէր, մէրդումէ պիչարէ գըլըզա, էօլիմտէն աղ տէհշէթլի օլմայան տիվանէլիք հալինի հասր իթմիշ օլտուղունտան, Թօմաս Ուայլամէնին գաթլ սայըսընը թէքմիլ իտէճէք տիկէր պիրիսի լազըմ իտի։

Պու օն իքինճիսի թայեին իտէն տախի, Ատալէթին հիւքմի օլտու։

Թօմաս Ուայլամէնին օն իքինճի գուրսանը, պիննէֆս քէնտիսի օլաճագ իտի. . . :

Իք ալթիսթիլիք տէֆ՝ օլուսը հէր քէսին ազը պաշընա կէլտիյինտէ, իսթիանայէթ նէվինտէն օյուրագ, էտէպ ու ախլէագա մուզայիր պուլունան պաղը Ռօմանլարը սչգատա թուեթտուղումուզ հալտէ, ումում հիքայէլէր, թէարօ օեունլարը կիպի, գուրու վաղ վէ հիւանի ախլէագ քիթապարընտան չօգ դիյատէ վէ գաթի պիր թէէսիր հուսուլէ կէթիրիպ, սահիհ գահրամանլար եէթիշտիրմիշ տիրլէր։

Աշգ ու ալէագա ճիհէթի, Ռօման տիւնեասընտա ալէլումում էն պէյիւք օյունու իճրա իլէմէքտէ տիր։

Ճէնապը Հագգընը, ճինսի ինսանա լութֆ պույուրմուշ օլտուղու էն պէյիւք Նիյմէթլէրէն պիրիսի օլան պու միւպարէք վէ նազիք տույղուեու, սախթէքարըզդա ինքեար իթմէքտէն նէ՞ ֆայտէ հասրլ օլուր։

Անճագ, ինսան տիւնեասընընն էսասը օլան վէ զարարընա գարշը կէլմէք գապրլ օլամայան մէզքիւր տույղուեու, վահշիյէթ հալինտէն չըգարըզ նաղիլէթմէք վէ պիր բաալբթա թահրընա ալմագ լազըմ տըր։

Վէ պու պէյիւք խըտմէթի իճրա իտէն տախի, Ռօմանլար եախօտ թէարօ օեունու եազանլար տըրլար։

Ռօմանլար վէ թէաթրօ օյունլարը թէրթիպ իտէնլէր, սատրգ մաչուգլար հուսուլէ կէթիրտիքլէրի կիպի, սատրգ տօսթլար, վէ մաղլումարը մուհաֆազա իտէն սահիհ գահրամանլար տախի վիճուտտէ կէթիրմիշլէր։ տօղրուլուգ, սատագաթ, սէպաթ, մէրալիք, պէհտարըլըգ վէ հէր նէվի եիւքսէք տույկուլարը թէչվիգ գըլընճլար վէ անլէրէ հավէսքէարլար մէյտանա կէթիրմիշլէր, վէ վահշիյէթին, խօտպինլիքին, զարագքեարլըղըն, հէր նէվի ճինայէթին, եալանճըլըղընն, միւթէքիպլիքին, գաթիլլիքին վէ հէր նէվի ալչագ տույղուլարընն նէթիճէլէրինի այնա կիպի մէյտանա գօյարագ, ինսանլարը, անլէրտէն նէֆրէթ կէթիրէրէք իճթինապ իլէմէլէրինէ բէք գուվվէթլի պիր վասրթա օլմուշլար տըր։

Էկէր պիզ տախի, կէրէք ԷՍՐԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ վէ կէրէք ԷՍՐԱՐԸ ԱՇԳ էսէրլէրիմիզ իլէ, միլլէթիմիզ օլ ճիհէթլէ ճիւգի պիր խըտմէթ իպրաղ իտէպիլտիք իսէ, տէրէճէյի նիհայէտ իֆթիխար իտիպ, տէրիւհտէ էյլէմիշ օլտուղումուզ զահմէթլէրին միւքեսֆաթընը, չահան պուլունտուղումուզտան չօղ դիատէսիյլէ ասղ իթմիշ օլուրուզ։

Վագաս պիր ինսաֆսըզ դաւլմ, քի կաղէթաճըլըգ սըֆաթը իլէ, իճթիսար էյլէմիշ օլտուղու մուզ միչքիլ ֆէտաքեարլըղըմըզտա պիպի թէչվիգ գըլմայա պօրճլու տախի պուլունմադտա իտի, հէնուզ էսէրիմիզին նէ օլտուղունու պիլէ կէօրիւպ անլամագսըզըն, եաընընը թԻՐՃԷՄԱՆԸ ԼԻՖԹԵԱՐԱ գարշը տէրքեար օլան զարաղ ու նէֆսանէյէթինի խօշնուտ իթմիշ օլմագ իչիւն, տէմէյէլիմ պաշգա չէյ իչիւն, հէնուզ նէ օլտուղունու պիլմէտիյի տէտիյիմիզ էսէրիմիզէ գարշը, եաղմատըզը բէք ազ պիր չէյ պըրագտը, վէ քէնտի կաղէթասընընն թէքմիլ պիր սահիֆէսինի, մեգքիւր զարաղ ու նէֆսանէյէթ տույղուսունա ֆէտտա իյլէտի։

Պունա գարշը տախի թարաֆըմըզտան պաշգա պիր շէյ սեայլէմէյէ իրթիքեաղ իթմէյիպ, եաընընը ճէնապը Հագգտան չունու թէմէնինի իսէրիզ քի, հիչ տէյիլ իսէ կաղէթաճըլըգ վաղիֆէսինին չարթը էվվէլինի օլսուն անլայըգ էօյրէնէճէք գատտար պիր իգթիտար իհսան պուեուրսուն քէնտիսինէ։

Ֆ. ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

ԷՍՐԱՐԸ ԱՇԳ

ԺԱ.

ԳԱԹԻԼԻՆ ԼԻՆՃԱՄԸ

(1724 Նո-Դերսոն տէվ՝)

Սէօնմէքտէ օլան էօմր գանտիլինին ըշըզը, սոն տէֆտար օլարագ բարլամագտա իտի։

Հայտուտ բէտէր, չըլտրմագ հալինէ կէլէրէք, քէնտի էվլատընն պաշընը եօգարը գալարրար, վէ.

«Մօրթիմէր, էվլատըմ, մէրհամէթ էթ, եիւգիմէ պագ. ա՜հ, գուրթարաճաղըմ սէնի. էօ՛ղլմէյէճէքսին, հէքի՛մ, ճէրրա՛հ եէթիշտիրին, չարո՛ւք, սո՛ւ եէթիշտիրին. էվլա՛տըմ, Մօրթի՛մէր, եիւգիւմէ պագ, սէնին բէտէրինիմ. եիւգիւմէ՛ պագ. պիր չէ՛յ սէօյլէ, տէյի պաղըրմագտա իտի։

ներ ժողովրդեան շահը և պատիւը ոտքի տակ առնուլ, մանաւանդ այս օրերս քանի մը հանրածանօթ հովիւք և քարոզիչք (որոց անուններըը չենք ուզեր յիշել ասա), որք երբեմն ժողովրդեան զգացման ներկայացուցիչք և նոցա շահուց պաշտպանողք լինելու յաւակնութիւն ունէին, այժմ Միսիոնարաց կողմն անցած են՝ անոնցմէ առատ ամական և պատիւ ընդունելով։

Թէ մեր ժողովուրդ ի՞նչպէս պարտի վարուիլ այս յեսին կարգի պաշտօնէից հետ, ընդարձակօրէն պիտի խօսինք մեր «Հայ-Բողոքական պաշտօնեայք» վերնագրով յօդուածին մէջ։

Ահա ընթերցողը կրնայ տակէ փոքրիկ գաղափար մը կազմել Հայ բողոքական հասարակութեան և Միսիոնարաց արդի կացութեանց վրայ։ Արդարև մեր նպատակը չէր սոցա մի պատմութիւնն ընել, որք եթէ լինին՝ աւելի Միսիոնարաց արարքները դատապարտութիւն պիտի կրեն, և տեղացի բողոքականաց խեղճութիւնը երևան պիտի գայ։ Առ այժմ այսչափս բաւական համարելով կ'անցինք այն կարևոր խնդրոյն՝ թէ ի՞նչ պարտի լինել բարւոք և արժանաւոր վարչութիւն մը հաստատելու այս երկու մարմնոց միջև։

Այս խնդրոյն համար մենք երկար խորհելով խնամօք և զգուշութեամբ քանի մը ծրագրեր պատրաստած ենք, յուսալով որ նոցա գործադրութեամբը մինչև ցարդ եղած վնասներուն դարման մը կրնայ տարուիլ, որոնք թէեւ ամբողջովին չենք կրնար հրատարակել, կրնանք մեր ընթերցողաց գաղափար մը տալ նոցա պարունակութեան վրայ։

Նախ՝ իրև առաջինն և ամենակարևորն բարւոք վարչութիւն մը, թէ յօգուտ Աստուծոյ գործոյն և տեղացի ժողովրդեան և թէ ի պատիւ Ամերիկայի նման ազատամիտ ազգութեան։ Միսիոնարաց մի մեծ մասը անմիջապէս ետ իրենց տեղերը դրկուելու են, կամ լաւ ևս իրենց ներկայ պաշտօնէն արտաքսուին, որոնք մինչև ցարդ թէ Աստուծոյ գործոյն և թէ քաղաքակրթութեան օգուտ մը չբլալէ զատ՝ գայթակղութիւն և նողկանաց պատճառ եղած են այն ժողովրդեան մէջ, ուր իրենք կ'բնակին։ այո՛, անոնց արտաքսումը ամենակարեւորն, բարեկարգութեան առաջին քայլն և ամեն պայմանաց առաջին և վերջին կէտն է։ մենք չենք խորշիր անոնց մի քանիին անունքը յիշել ասա, որոց այս երկրէն և այս գործէն բաժնուիլը բարեկարգութեան առաջին նշանն է և հաշտութիւն ընդ մէջ Հայ—Բողոքական հասարակութեան և Միսիոնարաց, այն ատեն խնդրոց միւս բոլոր ճիւղերուն մէջ շուտով բարեկարգութիւն յառաջ պիտի գայ, և Ամերիկեան լումաները մեծապէս պիտի օգտեն խեղճ և տառապեալ Հայ ազգութեան։ մենք այս պայմանին անհրաժեշտ գործադրութեան համար կը խրատենք մեր ազգայինս որ լաւ ըմբռնեն զայս կէտ, և պարտին համարել դնա իրրև ամեն իրենց ամենակարևոր պայմաններէն։ Արդ կ'գանք այժմ յիշել մի քանին այն միսիոնարներէն որոց անուանք յիշուիլ թէև իրենց հաճելի չ'գար, բայց ալ պէտք է գիտնան՝ որ ալ չենք կրնար անձնականի համար ժողովրդեան արդար դատը ոտքի տակ առնել։ այո՛, միայն քանի մը անձերու շահուն և հաճոյից համար բաղմաթիւ տարիներէ հետէ մեր ժողովուրդ կ'հեծէ, ալ չենք կրնար համբերել նոցա։ պիտի հրատարակենք նոցա պատճառ եղողները, որոցմէ պիտի ազատինք միայն և միայն երբ նոքա այս սուրբ առաքելական գործէն բաժնուին։

Այս Միսիոնարաց կարգէն են՝ Թուրքիոյ Միսիոնարաց ընդանուր տեսուչ Տօքթ. Վուտ (՝.՝.՝.) Տօքթ. Հուիլըր. Մր. Պոլտուին. Մր. Հէրրիք. Մր. Բիրա. Մր. Քրիսդիր. Մր. Մարտին. Մր. Թրօպրիճ. Մր. Բարմէլի (՝.) Մր. Հուիլըր (՝.) և այլն ասոնց նման շատեր։

Այս Միսիոնարք իրենց առաքելական գործէն հեռացնելէն վերջը՝ հոս մնացողներուն վրայ պէտք է լաւ քննդրել դնել, և մեծապէս բարեփոխել այն ծրագիրը, որ մինչև ցարդ իրենց գործողութեան ասպարէզն եղած էր։ ասոր հետ ի միասին տեղացի արժանաւոր հովիւք, և վարժապետք ինչպէս նաև արժանաւոր ժողովուրդներէն իրենց գործակից և խորհրդակից ընել, և ըստ այնմ անօրինել կրթական, տպագրչական, և առաքելական գործերն։

Բայց կատարեալ և տևական բարեկարգութիւն ձեռք բերելու համար, այժմ աւելի փորձառութեամբ կը խորհինք որ վերոյիշեալ ծրագիրն բաւական չէ բարւոք և հաստատուն վարչութեան մը գոյութեան։

Արդարև այս և ասոր նման ծրագրաց գործադրութիւնը կըրնայ առ ժամանակ մը հաշտութեան և խաղաղութեան միջոց լինել երկու մարմնոց մէջ, բայց մինչև հոգմ մը և անձրև մը տեղալը, քանզի տունը աւազի վրայ շինուած լինելուն այսպիսի միջադէպ մը կարենայ իւր կործանման նշանը տալ։

Մաշողական ախտէ բռնուած անձի մը մի քանի տեսանելի վերքերը բժշկելով ամբողջ հիւանդութիւնը բժշկած չենք լինիր, եթէ մի կողմէն վերք մը բժշկուի միւս կողմէն երկու հատ կերնէ, ինչու որ ամբողջ մարմինը թունաւորուած է, կատարեալ բժշկութիւն ձեռք բերելու համար, ամբողջ մարմինը բժշկութեան ենթարկել պէտք է։

Զենք կրնար մի քանի Միսիոնարներ միայն հեռացնելով բարեկարգութիւն հաստատած ըլլալ։ Այո՛, այժմու Միսիոնարաց մէջ չեն գտնուիր կամ խիստ քիչ կը գտնուին բարեսէր Ամերիկացւոյ դիտումներուն և Պօրտ ընկերութեան նպատակներուն համապատասխանողք։

Վերջ Ամերիկացւոյ դիտմանց և Պօրտ ընկերութեան նպատակներուն հասնելու համար, ոչ թէ Միսիոնարաց մի մասն միայն պաշտօնակից լինելու են, այլ այս ինքնակոչ առաքեալներուն բոլորն ալ խիստ քիչ բացառութեամբ (խօսքերնիս միայն Հայ-Բողոքական հասարակութեան մէջ գտնուող Միսիոնարաց համար է) հընար եղածին չափ շուտ պաշտօնակից ընելով ետ իրենց տեղերը ճամբուելու են։ այո՛, դարձեալ և դարձեալ կը կրկնենք թէ առանց ասոր անհնար է այն վերջ Ազգին և ընկերութեան նպատակներուն իրականացման։ Թող տեսնեն։ տեսէք ո՞վ վերջ Ամերիկացիք, ոչ խօսքով այլ գործքով, քննեցէք ո՞ւր է ձեր այսչափ տարուց միլիոնաւոր թալէներու պտուղները, ի՞նչ բարիք յառաջ բերած են ձեր առաքեալներն անոնցմով յայնկոյս ատլանդեան։ քննեցէք և տեսէք մինթէ ձեր լումաները նոցա փառաց և ինքնահաճութեան զոհ գացած չե՞ն։ Ո՞ր Հայուն սրտին մէջ ընդհակառակութեան և երախտագիտութեան վէմ դրին նոցա անուս մանկունքներուն ուսում ուսուցանելով և քաղաքակրթութեան լուսոյն տեղեակ ընելով։ և ասոնք չըլլալէն զատ, ո՞ը ըզգայուն Հայուն ձաղկանաց և ատելութեան պատճառ չեղան, բաց ի նոցանէ որք իրենց ուղղակի կամ անուղղակի շահադիտական յարաբերութիւն ունին, որք բնականաբար ի սէր դրամոց նոցա կողմը պիտի բռնեն։

Արդ կը վերջացնեմք այժմ մեր գրութիւնը խոստանալով գրել պարբերաբար հետեւեալ վերնագրաց ներքև որք են։ «Միսիոնարք» «Հայ-Բողոքական պաշտօնեայք» «Ամերիկեան քննիչ յանձնաժողովն» «Խնդիր դարձակցութեան Հայ-Բողոքական պաշտօնէից ընդ Միսիոնարս» «Պօրտ ընկերութեան գործադիր ժողովն» եւ եւ։

Մենք որոշած եմք առ այժմ ծածկել մեր անուն, անձնական խնդրոց և վէճի տեղի չի տալու համար։ մեր խնդիրն երբէք անձնական խնդիր չէ, այլ սկզբունքի խնդիր է։ քանզի ինչպէս յայտնի է՝ Միսիոնարք երբէք խիղճ չեն ըներ ձեռքերնուն եկածին չափ ամեն չարիքներ հասցընել իրենց դէմ գրող հերկնակիի մը (թէև այս տողերը գրողը ամենևին վախ չունի նոցա ահարկու բայց անամէջ սպառնալիքներէն) բայց ի պահանջել հարկին կրնայ ոչ թէ միայն իւր անունը այլ և իւր անձը տալ ի սէր ճըշմարտութեան։

Մենք կը փափաքինք որ մեր գրութիւնները Միսիոնարաց վրայ՝ սխալ ըլլան։ Բայց Միսիոնարաց մինչև ցարդ այս և ասոր նման բաղմաթիւ գրութեանց դէմ լռելը և միայն կարծեցեալ հեղինակի մը խիստ և ծանր սպառնալիքներ եւեթ ընելով բաւականանալը։ (1) դժբաղդաբար կը վկայէ որ իրենց վրայօք գրուած ամբաստանութիւնք իրողութիւններ են։ այսու ամենայնիւ մենք դարձեալ կը հրաւիրենք զգաստուելի Միսիոնարս որ պատասխանեն իրենց դէմ եղած գրութեանց, եթէ կը կարծեն որ չարդարացութիւն և սխալ են։ Բայց մենք կը կարծենք որ Միսիոնարաց իրենց դէմ եղած գրութեանց չպատասխանելը ոչ այլ ինչ է, բայց միայն այն գրութեանց ճիշդ և ճշմարիտ իրողութեանց պատկերը լինելը՝ որք չեն դրնար հերքուիլ, ինչպէս որ երկու երկու չորս կընէն չկըրնար հերքուիլ։

Այս պարագայիս մէջ Միսիոնարաց համար աւելի ազէկ ճանաչելի չկրնար գտնուիլ, բայց միայնեցած անցած լսուները չգիտնալու զարնել։

Հայ-Աւետարանական մը

Թերթ. Էֆէմ.—Ինչու մէգալէնին սիւնքի Նիւսխէմիզտէ միւնտէրիճ զրամը գիրինէ «Յարութիւն Արիստակէսեան» իմպասը սէհվէն միւրէթթիպլէրիմիզին նէզտինտէ պուլունան տիկէր պիր մէքթուպ իմզասընտան ալընարագ վաղ օլունմուշ օլուզընտան, պունդն սէհվ օլուպ եալընը «Հայ Աւետարանական մը» իմզասը օգունճաղընը վէ մէգալէի մէզբիւրէնին պիրինճի սիթիունդնտա զիքր օլունան 10-15000 Նուֆուս Բողոքական ճէմաաթրնդն 20-25000 օլաճաղընը պէրաի թասհիհ պէյան իտէրիվ։

ՄԻԻԹԷՖԻԲՐԻԳԱ

Ալէմանիա էրքեանը հարպիյէի ումումիյէսի զապբթանընտան օլուպ իմբէրաթօր կիյեօմընը եավերը հարպլարընընտան պուլունան ասքէրի մուհարիրի Մ.կոլ՝ պուտֆա Օսմանը օրտուսընտա իյֆաի խրտէթ իթմէք վէ թէնսիզ ասքէրիյէեէ մուավէնէթ էյլէմէք իւզրէ Տէրսատէթէ կէլմէք իչին իմբէրաթօրը միչարէլէյհատէն ալթը այրըգ մէէզունիյէթ ալազ իթմիշ տիր։

Ադա օլունան գոնթրաթ մուճիպլինճէ, մումախէյհ Ալէման զապթինին սէնէվի մասը՝ տիկէր Ալէման զապթանը կիպի 40.000 ֆրանգ օլաճագ, վէ անճագ պունդն տիկէրլէրէտէն շուֆարգը պուլունճաղ տըր քի, պիտայէթը մէմուրիյէթինտէն իւշայ սօնրա Մ.կոլ՝ Օսմանը խրտէթինի թէրք իտէպիլէճէք վէ Պապը Ալի տէ գիքր օլունան սէնէվի մէպլաղտան հիշ պիր բարա թէնդիլ իթմէյէճէք տիր։

—

Պէլէճ նամ ըէսմի Պուլկար կաղէթասը՝ կէօյա Շարգտա Ավսթրիանդն թէվէսսիւնէ մուգավէմէթ իյլէմէք իւզրէ քիւչիւք հիւքիմէթլէրին տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ իթթիֆագ իթմէլերինի միպէյին պիր պէնտ նէյը իթթիյինտէն, Նը Տ-ոյէ Աւէնոյտ Ցոյրոնդ կաղէթասը պու խուսուստա պէրվէճէը աթի միւթալա իյլէմիշ տիր։

«Պէլէճ կաղէթասը իլէ միւճատէլէյէ լիւզում կէօրմէյիդ. ֆագաթ Պուլկար ըէսմի կաղէթասը՝ էվրօպաի Օսմանիյի կէօյա միւշթէրէքէն մուհաֆազա իչիւն Եունանիսթան վէ Սըրպիա վէ Պուլկարիսթան պէյնինտէ ագտ իթթիֆագ օլունմասընը թավսիէ իյլէտիյինտէն, եէնի թէչքիլ օլունան թունա հիւքիմէթլէրի տախիլի թէրագգլէրինտէն պաշգա պիր բոլթիգատա պուլունուրլար իսէ թէէսսիֆ օլունը։

«Մէրսէրլիքտէ պուլունմադ վէ պէօյիւք տէվլէթլէրին բոլթիգաընը իճրայէ գըյամ՝ իթմէք մէզքիւր հիւքիմէթլէր իչիւն ճարիզ օլամաղ։ Պէօյլէ պիր հարէքէթտէ պուլունտուգլարը թագտիրտէ, պու հիւքիմէթլէրին թէչքիլի միւնասիպ օլուպ օլմատըզ մէսէլէսի պիր խայը թարաֆլարտան տէրմէյան օլունապիլիր։»

—

Բարիզտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ կէօրէ, Ամերիկայի զապթանընտան օլուպ իմբէրաթօր կիյեօմընը եավերը հարպլարընընտան պուլունան ասքէրի մուհարիրի Մ.կոլ՝ պուտֆա Օսմանը օրտուսընտա իյֆաի խրտէթ իթմէք վէ թէնսիզ ասքէրիյէեէ մուավէնէթ էյլէմէք իւզրէ Տէրսատէթէ կէլմէք իչիւն Պարիզտէ միւհէնտիսլէր կէօնտէրիլմիշ տիր։

—

Իթալիատա Լուիճի Բոսանո նամընտա պիր տէլիգանը՝ Զուլուիսթան մուհարէպէսինտէ մագթուլ օլան բրէնս Լուի Նաբօլէոն օլաբդը իտտաասընտա պուլունտրընտան, մուհաբէմի օլընաբաք իշպու սախթէքեարլրընտան տօլայը 21 սէնէ քիւրէյէ մահքիմ օլմուշ տրը։

—

Ամերիգատա իրլանտալլար թարաֆընտան նէյը օլունան կազէթալար՝ Ֆէնիքս Բարգ ճինայէթինտէն տօլայը իտամ օլունան Պրատիյէ մուգապէլէթէն պաղը պէօյիւք ինկիլիզ մէմուրիյինին գաթլ ու թէլէֆ իտիլմէսին, վէ պունլար միյանընտա գրալիցանրն տամատը վէ Գանատա վալիսի Մարքի տը Լօրնը տախի պուլունմասընը իրլանտալլարա թավսիյէ վէ նասիհաթ իտէյօրլար իմիշ։

—

Ալէմանիատա թէչէքքիւլ իտէն պիր չիրքէթ թարաֆընտան Այտըն վիլայէթինտէ պաղ եէթիշտիրմէք վէ շարապ հասըլ իթմէք էֆքեարըյա պաղլարը վէ իւզիւմլերի կէօզտէն կէչիրմէք իւզրէ Իզմիրէ պիր ատամ կէօնտէրիլտիկի կէչէնլէրտէ եաղըմըշ իտի։ Իզմիրտէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, մումախիլէյհ պիր խայլի նիւմունէլէր ալարագ Ալէմանիայա տէօնմիւշ իսէ տէ, պու քէրրէ եէնէ Իզմիրէ կէլիպ կէրէք շարապ հասըլ իթմէք վէ կէրէք պաղ եէթիչտիրմէք իւզրէ թէտարիքեաթտա պուլունույօր իմիշ։ Էվրօբատա պաղլարը Ֆէ+էբ տէնիլէն խասթէլիյէ տիւշար օլտրըլը հասէպիյլէ, ամա չուպուգլարընը մէմալիքը Շահանէյէ խտալը մէճմու օլտրդրնտան, մէգքիւր Ալէման գումանիասը պիր մահալը մախսուս իսթիճար իտէրէք մուվագգաթէն եէրլի իւզիւմլերտէն շարապ եարմաղա գարար վէրմիշ տիր։

Մէգքիւր գումանեա՝ պաղ վէ մահղէն վէ անպար եարմագ իւզրէ արսա տախի միւպայա իտէճէկի կիպի, զըրաթ մաքինալարը սաթմագ իւզրէ տէ պիր ատամ կէօնտէրմիշ տիր։

Ալէմանեատաքի մուհաճէրէթ չիրքէթլէրիյլէ միւնասէպաթը պուլունան պիր զաթ՝ պիր մահտան պէրու իզմիրէ մուվասէլէթ իտուպ, մէմլէքէթին ապ ու հավասընը թէտգիգ իլէ մէչզուլ իմիշ։ Մումախիլէյհին՝ իչպու թէտգիգիգնտէն մէճմուն գալըպ, պիր գաչ մահ սօնրա եէնէ իզմիրէ կէլէճէկի իչիտիրմիշ տիր։

Տիկէր իբի Ալէման՝ Անատօլույա Ալէման մուհաճիրլերի կէօնտէրմէք էֆքեարըյլա Անատօլուը կէօզտէն կէչիրմէք իւզրէ 15-20 կիւն էվվէլ իզմիրտէն խակէնտէրուն վէ Հալէպէ ազիմէթ իյլէմիշը տիր։ Պունլար Թրապիզօնա գատար օլան մահալլերի կէօզտէն կէչիրէճէքլէր իմիշ։

—

Բարիզտէն մայիս 19 թարիխյէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլթէրրա հիւքիմէթի՝ Ֆրանսըզլարըն թօնքինէ ասքէր սէվգ իթմէլերի ալէյհինտէ Զենլիլերի թէչվիգ իթմէքտէ իմիշ։

—

Բէթէրսպուրկտան ալաֆր. մայիս 20 թարիխյէ աթիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր։

«Իմբէրաթօրըն իգամէթկեահընտա պիր գումպարա բաթլամաղը շայի օլմուշ իսէ տէ, ասլը չըգմամըշ տըր։ Շու գատար քի, Էնիչքէֆ նամ մահալ ճիվարընտա պիր կազ պօրուսու բաթլայըպ գալարրըմ՝ զէտէլէնմիշտիր։ Ամէլէտէն պիրինին պիր կազ պօրուսու ճիվարընտա պիր քիպրիթ եագմասընտան տօլայը պու բաթլայըշըն վուգու պուլուրզը զանն օլընմիշ տըր։»

ՍԱԹԼԸԴ ԱՐՍԱ

Քիւչիւք Պէպէքտէ Զէյնէլի Հիւսէյին էֆէնտինին խանէսի իթթիսալինտէ տէրուն վէ էթրաֆը սէթլի վէ տուվարը վէ տէմիր բարմագլըգը վէ ֆրէնք թուլումպայը գույուսու օրուպ, ճատտէյէ նազրը, տէրինլիյի՝ 55 վէ եիւզիւ՝ 21 ճէման 1000 արշըն, վէ գալիֆանըն թանզիմ իթմիշ օլտրդը բէսմ՝ իւզէրինէ արգարընտա պաղչէլի իւչ էվեարբլը միթէսարրըֆէ օլտրդրմ արսա, վէ եինէ Պէպէքտէ տէնիզ նազրը Հասան բաշա քէօշքիւ իթթիսալինտէ 1000 արշըն մըգտարը քէօշքիւք արսա՝ սաթլրգ օլտրդրընտան, կէօրմէք իսթէյէնլէր Պէպէքտէ ինճէ Մէհմէտ աղայա վէ բաղարլրդը իչիւն Տէրսատէթ Պալըգ բաղարընտա Քիւչիւք եէնի խանտա տէավի վէքիլի Մկրտիչ Լասսեան էֆէնտիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

Պու մահալլէրտէ Իսլամ վէ Խրիսթիան իգամէթ իթմէքտէ տիրլէր։

3—1

—Տէրսաատէթ սու գումքանեասը՝ սու եօլլարընդն պաշլըճա ամէլիյաթը իլէ նագլիյաթ ումուրընը էվվէլքի կիւն Մ. Պարիօլա իլէ Վասիլաքի եօանիտէս գալֆայա վէ եօանիտէս չիրքէթինէ հէվալէ իյլէմիշ տիր։

—Ճումաա վէ բազար կիւնլէրինտէն մաատա քէօրբիւտէն եէնի Մահալլէյէ գատար 2 ղրուշ ֆիյաթ իլէ մուվագգաթէն պիր վաքար իշլէտիլէճէյի Շեւէրիւ Խոյէնէ թարաֆընտան իլան օլունմուշ տըր։

—Տիւն ագշամ սաաթ 12 բատէլէրինէ Իզմիտ վաբորընտան թահթէլ հընֆղ 20-25 գատար զէնճիրպէնտ մահպուս քէօբրիւյէ չըգարըլըպ, Պալը Զապթիյէյէ կէօթիւրիլմիշ տիր։

—Էնգարէ վիլայէթի վալիսի Հագդը բաշա հաղրէթլէրի՝ տիւն մահալը մէմուրիյէթինէ միթէվճիւհէնն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

—Իշնամէսիզ նիքեահ ագտ իտէն մահալլէ իմամլարընտան պիր լիրատան պէշ լիրայա գատար ճէզան նագտի ախզը խուսուսընա իրատէի Շահանէ սատրը օլմուշ տըր։

—Վէֆէրն գալլինճէ, Բումբաթ-ըրդ խանէսինին ըէսմի կազէթասը օլան Ալէնը- կազէթասընտա մունտէրիճ պազը մէվատտը մուզիրբէ՝ բաթրիգխանէսինն տախի ըրզասընա մուխալիֆ օլտուղընտան, մէզքիւր կազէթանըն մուհարիրի Մ. Մինա Համուտօրուլօս մուհարրիրլիքտէն իխրաճ օլընմըշ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻԵ

ԷՎԼՕԲԱՆ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 25 Մայիս.

Ինկիլ. էհամը Ինդ. Լիր.	102- 1/16
Օսմ. էհամը աչըլը	11-23/32
» » գաբանը	11- 5/8
Իսթիգրազ 65	14- 3/8
» 69	12- 1/8
» 71	73- 1/4
» 72	23- 3/4
» 73	11- 3/8
Օսմանլը Պանգասը	20- 7/8
Ռուսիա խթիգրազը	88- 3/8
Մըսըր տուլ. մուքթա հրտէ	73-
» խթիյազը	94- 5/8
Տարիա Սանիէ (Մըսըր)	72-
Ռուշիտ խթիգրազը (Մըսըր)	98- 5/8
Մանարիսթ. էհամը 1877	102- 1/4
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-45

Բարիզ 24 Մայիս

Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	80-12½
» » % 5	109-60
Օսմ. էհամը աչըլը	11-85
» » գաբանը	11-80
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	71-
» 69	61-
» 73	58-
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	56-50
Օսմ. Պանգասը	780-
Գրէտի Լիոնէ	575-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1345-75
Լիոն ագսիոնը	1480-
Սուէիշ ագսիոնը	2493-75
Ռուսիա 5 % 1877	94-½
Իթալիա էհամը	92-80
Մըսր ֆոնս. մուքթա հրտէ	370-
Մանարիսթան էհամը	103-¾
Նուսան 6 % 1879	422-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-28

Վիէննա 25 Մայիս

Լօնտրա իզդէրինէ գամպիօ	120-30
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	26-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսկ. ումմ. տիւն ագշ. գաբ.	12-37
Ռուս սապակ ուշրլար	12-38
Մըսըր մուքթահրտէ. գաբ.	80-35
Ռուս սապակ աշրլար	81-
Խթիգրազ 63 (մուքթօն)	77-
» 65	71-50
» 69 (բինար	62-
» 72 (Պօնտիւ թրէ.)	22-
» 73	58-50
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	57-
Ագէլ Ֆայիզի	9-
Ռէբար	Ղրշ. -
Հէվալէսիզ »	40-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	6-38
Ամմօզ պանդասը	8-10
Սոսիէթէ ժէնէրալ	4-36
Թրամվայ	3-30

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան	Ղշ. Բր.
Պէյլիք մէճիտիյէ ֆարգը	108-12
Մէճիտիյէ »	101-30
Պէյլիք »	103-15
Ամթրազ »	103-20
Պազրը »	700-
Գայմէ	1020-
Ինկիլիզ լիրասը	109-35
Ֆրանսըզ ալթունը	87-36
Բոլ	39-35
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարսօն գայմէսի	09-16

ԻԼԱՆԱԹ

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Պրուսատա Սէթ-Պաշը օթէլի՝ մէվսիմ միւնասէպէթիյլէ շէհրը մէկքիւր գաբուճաղարընա կիսէն ղէվաթընն էն գլյատէ միւհիմաճ օլտուղլարը իսթիրահաթլարը դաղիյէսինի հուսուլէ կէթիրմէք իչիւն հէր նէվ վէսաիլ վէ ֆէտաքէարլըղը կէօզէ ալմըշտըր։

Մէղքիւր օթէլին հավասը վէ սույու ղայէթ եարար օլտուղու կիպլի, թասմիլը նէֆիս վէ կիւզէլ վէ եաթագլարը տախի թէմիզ վէ մունթազամ օլտըղը, վէլհասլ թէչրիֆ պույուրաճագ զէվաթընն՝ իսթիրահաթլարը ճիհէթինճէ ղայէթ խօշնուտ օլտուգտան մաատա, ֆիյաթճա տա մէմուլլէրինտէն զիյատէ էհվէնիյէթ միւշահատէ էյլէյէճէքլէրի իլան օլունուր։

Շէհր Լիմանընդէ

Լիվվէլճէ տախի իլան օլընտըղը իւզրէ 97 սէնէսի ղայէթինէ գատար միւթէրաքիմ էմլաք վէրկիսի 99 սէնէսի շուպաթը նիհայէթինէ տէկին էսհամ վէ մասչաթ գուրօնլարը յլա իրատ վէ մասրաֆը գապուլ օլունուպ, անտէն սոնրա նագտէն, վէ 98 սէնէսի էմլաք վէրկիսի տախի 98 սէնէսի շուպաթը նիհայէթինէ գատար քէշալիք էհամ վէ մասչաթ գուրօնլարը յլա իրատ վէ մասրաֆը գապուլ օլունարագ 99 սէնէսի մարթընտան իսթիպարէն նագտէն իսթիֆաը՝ գարարը վագը իդթիզասընտան օլուպ, շուհալէ նագարէն 97 յէ գատար օլան վէրկիսէրին սէնէ իսթամընա տէկին օլ սուրէթլէ ալզ ու իսթիհալի թապիի իսէ տէ, 98 սէնէսի իչիւն վէրիլէն միւասատէ իսթամ պուլմուշ օլմասընա վէ տէվզիէթճէ իրատ օլուն սուէրը թէսհիլիյէտէն իսթիֆատ իթմէյիպ տէ վէրկիսէրինի հէնուզ թէէտիյէ վէ էյֆա իթմէմիշ օլանլարըն՝ պէր մուճիպը գարար պօրճլարընդն նագտէն իսթիֆաը գըմմընտա հագգլարընտա մուամէլէի նիզամյէ իճրասընա միւպատէրէթ, վէ 99 սէնէսի խիթամընտա տախի 97 յէ գատար պագյա գալտըղը հալտէ, անդն տախի օլ զէման պու սուրէթլէ թահսիլ օլունճաղը գարարը ալի իգթիզասընտան պուլունմամըշ, ճիւմլէնին մալիւմի օլմագ իւզրէ իլան օլունուր։

12 մայիս 99 3—2

Եվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իսարէսինտէն կէլէն իլան.

Խալինէի եվգաֆը Հիւմայունճա միւպայասրնա լիւզում էօրիւնէն 19000 քիսուր գըյէ ռուզէնը ղէյթ՝ չէհրը հալը Բումինին 16ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ միւնագասա իսիլէճէկինտէն, իթասընա թայիպ օլան թիճճարրն նիւմունէլէրիյլէ պէրապէր եէվմի մէդքիւրտէ Եվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իսարէսինտէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

11 մայիս 99 3—3

ԱԹԻՏԷԲԻ ԽԱՍԹԱԼԸԴ ԱԼԱՄԷԹԼԷՐԻՆԷ ՆԱԶԱՐԸ ՊԻԴԱՑՏԻ ԻԼԷ ՊԱԳԻԼԱՄԱԶ

Պու խասթալըգ ճիւղի պիր միյտէ պօզուգլուղու իլէ պաշլար, լաքին էկէր իպիտտա, տան միւհիմէնիլմէզ իսէ, նիհայէթ վիճու